

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003525

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матвеева Дарья Олегівна

2. Daria O. Matvieieva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-1536-1446

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: психологія

Дата захисту: 25-08-2026

Спеціальність за освітою: психологія

Місце роботи здобувача: Українська військово-медична академія

Код за ЄДРПОУ: 22998499

Місцезнаходження: вул. Князів Острозьких, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16008

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: проспект Повітряних Сил, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: проспект Повітряних Сил, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.45, 15.21.51, 15.41.21, 15.81.43, 15.81.61

Тема дисертації:

1. Психологічні особливості розвитку резильєнтності військового лікаря в умовах війни
2. Psychological Features of Resilience Development in Military Physicians under Wartime Conditions

Реферат/анотація:

1. Матвеева Д.О. Психологічні особливості розвитку резильєнтності військового лікаря в умовах війни. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». – Національний університет оборони України, Київ, 2026. Дисертацію присвячено теоретичному обґрунтуванню та емпіричному вивченню психологічних особливостей розвитку резильєнтності військових лікарів в умовах війни. Актуальність дослідження зумовлена тривалою збройною агресією російської федерації проти України, зростанням навантаження на систему медичного забезпечення військ, підвищеними вимогами до професійної надійності військово-медичних фахівців, а також потребою у науково обґрунтованих підходах до діагностики, психологічного супроводу та цілеспрямованого розвитку їхньої резильєнтності. У роботі резильєнтність військового лікаря розглянуто як інтегральний психологічний конструкт, що забезпечує збереження професійної ефективності, психічної стійкості, адаптивності, саморегуляції та здатності до психологічного відновлення в умовах виконання завдань медичного забезпечення військ. З урахуванням

специфіки військово-медичної діяльності її конкретизовано як здатність військового лікаря підтримувати психологічну стійкість і професійну компетентність в умовах екстремальних впливів, відновлювати ефективне функціонування після стресу та демонструвати посттравматичне зростання, що виявляється у зміцненні внутрішніх ресурсів, удосконаленні адаптаційних стратегій і збереженні професійної ідентичності. Теоретичний аналіз засвідчив багатовимірність і міждисциплінарний характер поняття резильєнтності, а також недостатню розробленість проблеми її розвитку саме у військових лікарів. У дисертації обґрунтовано структуру резильєнтності військового лікаря, представлену мотиваційно-ціннісним, когнітивно-рефлексивним, емоційно-вольовим, поведінковим (операційно-діяльнісним) і комунікативно-регулятивним компонентами. Для досягнення мети дослідження розроблено та теоретично обґрунтовано модель діагностики резильєнтності військових лікарів, що забезпечує комплексне оцінювання її структурних компонентів, психологічних ресурсів і чинників професійно-психологічної вразливості. Емпіричне дослідження здійснено на основі поєднання якісних і кількісних методів, що дало змогу вивчити як суб'єктивний професійний досвід військових медиків, так і психодіагностичні показники розвитку резильєнтності. Встановлено, що розвиток резильєнтності військового лікаря детермінується системною взаємодією особистісних і професійних чинників. Провідними психологічними ресурсами визначено стійку професійну мотивацію, життєстійкість, конструктивні копінг-стратегії, сформованість базових переконань, рефлексивність, емоційно-вольову саморегуляцію та комунікативну толерантність. Сукупність цих характеристик забезпечує збереження професійної суб'єктності, адаптивності й ефективності діяльності військових лікарів в умовах хронічного стресу та невизначеності. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше сформульовано й обґрунтовано авторське визначення поняття «резильєнтність військового лікаря»; визначено психологічні особливості її розвитку в умовах війни; емпірично встановлено рівні та чинники розвитку резильєнтності; розроблено модель її діагностики. Удосконалено теоретико-методичні підходи до емпіричного дослідження резильєнтності військових лікарів, авторське напівструктуроване інтерв'ю, а також наукові уявлення про взаємозв'язок резильєнтності з професійною мотивацією, життєстійкістю, базовими переконаннями, рефлексивністю, копінг-стратегіями, особистісними та комунікативними характеристиками. Практичне значення результатів полягає у розробленні й апробації моделі діагностики та програми психологічної підтримки і розвитку резильєнтності військових лікарів в умовах війни. Програма включає комплекс тренінгових вправ, психотехнік і психоосвітніх заходів, спрямованих на розвиток саморегуляції, когнітивної стабілізації, ціннісно-сислової підтримки, ефективної командної взаємодії, профілактику емоційного вигорання та підтримання психічного здоров'я медичного персоналу. Результати дослідження можуть бути використані у практиці психологічного забезпечення військово-медичної служби, освітньому процесі закладів вищої військової освіти, системі післядипломної підготовки військових лікарів і підготовки військових психологів, а також у подальших наукових дослідженнях проблем резильєнтності, професійної життєстійкості, психологічного супроводу та збереження психічного здоров'я фахівців, які здійснюють медичне забезпечення військ в умовах війни.

2. Matvieieva D.O. Psychological Features of Resilience Development in Military Physicians under Wartime Conditions. – Qualification scientific work as a manuscript. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in Specialty 053 “Psychology”. – National Defence University of Ukraine, Kyiv, 2026. The dissertation is devoted to the theoretical substantiation and empirical study of the psychological features of resilience development in military physicians under wartime conditions. The relevance of the research is determined by the prolonged armed aggression of the Russian Federation against Ukraine, the growing burden on the military medical support system, increased requirements for the professional reliability of military medical specialists, and the need for scientifically grounded approaches to the diagnosis, psychological support, and development of their resilience. In the dissertation, the resilience of a military physician is considered as an integrated psychological construct that ensures professional effectiveness, mental stability, adaptability, self-regulation, and psychological recovery while performing tasks related to the medical support of troops. Taking into account the specific nature of military medical activity, it is defined as the ability of a military physician to maintain psychological stability and professional competence under extreme influences, restore effective functioning after stress, and demonstrate

post-traumatic growth, manifested in the strengthening of internal resources, improvement of adaptive strategies, and preservation of professional identity. The theoretical analysis confirmed the multidimensional and interdisciplinary nature of resilience, as well as insufficient development of this problem in relation to military physicians. The structure of the resilience of a military physician is substantiated as a combination of motivational-value, cognitive-reflective, emotional-volitional, behavioural (operational-activity), and communicative-regulatory components. To achieve the aim of the research, a model for diagnosing resilience in military physicians was developed and theoretically substantiated. It provides a comprehensive assessment of the structural components of resilience, psychological resources, and factors of professional-psychological vulnerability. The empirical study was conducted using qualitative and quantitative methods, which made it possible to examine both the subjective professional experience of military medical specialists and psychodiagnostic indicators of resilience development. It was established that the development of resilience in a military physician is determined by the systemic interaction of personal and professional factors. The leading psychological resources include stable professional motivation, hardiness, constructive coping strategies, basic beliefs, reflexivity, emotional-volitional self-regulation, and communicative tolerance. The combination of these characteristics ensures professional agency, adaptability, and effectiveness under conditions of chronic stress and uncertainty. The scientific novelty of the research lies in the fact that, for the first time, the author's definition of the concept of "resilience of a military physician" has been formulated and scientifically substantiated; the psychological features of its development under wartime conditions have been identified; the levels and psychological factors of resilience development have been empirically determined; and a model for diagnosing resilience has been developed. The study improves methodological approaches to the empirical investigation of resilience in military physicians, the author's semi-structured interview, and scientific understanding of the relationship between resilience and professional motivation, hardiness, basic beliefs, reflexivity, coping strategies, personality traits, and communicative characteristics. The practical significance of the results lies in the development and approbation of a diagnostic model and a program of psychological support and development of resilience in military physicians under wartime conditions. The program includes training exercises, psychological techniques, and psychoeducational measures aimed at developing self-regulation, cognitive stabilization, value-meaning support, team interaction, prevention of emotional burnout, and maintenance of mental health of medical personnel. The results may be used in the practice of psychological support for the military medical service, in the educational process of higher military educational institutions, in postgraduate training of military physicians and training of military psychologists, as well as in further scientific studies of resilience, professional hardiness, psychological support, and preservation of the mental health of specialists who provide medical support to troops under wartime conditions.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0124U004892

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Національна безпека і оборона

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Матвеева Д. Вислуга років як чинник життєстійкості військових лікарів у контексті дослідження резильєнтності. *Psychology Travelogs*. 2026. № 2. С. 292–308.
- Матвеева Д. О. Резильєнтність військових лікарів як ресурс протидії психологічному виснаженню в умовах війни. *Наукові перспективи*. 2026. № 4(70). С. 2123–2136.
- Матвеева Д. О. Психологічні механізми підтримки резильєнтності військових лікарів в умовах війни: науково-методичне обґрунтування та експертна верифікація практичних рекомендацій. *Наукові перспективи*. 2026. № 5 (71). С. 3006–3023.
- Матвеева Д. О. Резильєнтність військового лікаря в умовах війни: практичні інструменти розвитку. *Вісник Національного університету оборони України*. 2026. Т. 21, № 3.

- Зінченко Д. О. Теоретичні погляди на природу резильєнтності в сучасній психології: сутність і зміст. Наукові записки. серія: психологія. 2025. № 2. С. 53–58.
- Осьодло В., Матвеева Д. Дослідження резильєнтності військових лікарів: інтеграція інтерв'ю, проективного аналізу та шкали Коннора–Девідсона. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Психологія. 2025. № 2(22). С. 134–143.
- Стасюк В. В., Матвеева Д. О. Резильєнтність військових лікарів: виклики війни. «Габітус»: науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій. Одеса, 2025. № 79 (2). С. 154–160.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U004892

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стасюк Василь Васильович

2. Vasyl V. Stasiuk

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7943-8456

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: проспект Повітряних Сил, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сафін Олександр Джамілійович

2. Oleksandr D. Safin

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5745-8635

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фомич Микола Володимирович

2. Mykola V. Fomych

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1253-2656

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 39117736

Місцезнаходження: вул. Онопрієнка, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Миронець Сергій Миколайович

2. Serhii M. Myronets

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9185-3206

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник Леонід Віталійович

2. Leonid V. Oleynik

Кваліфікація: д.пед.н., старший науковий співробітник, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7375-1281

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: проспект Повітряних Сил, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Хміляр Олег Федорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Хміляр Олег Федорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Матвеева Дарья Олегівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна